

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om företagsstöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en lag om företagsstöd skall stiftas. I denna lag skall de stadganden som gäller regionalt stöd samt stöd till små och medelstora företag sammanföras. Lagen skall stadga om investeringsstöd som beviljas för utvecklingsområde, om investerings- och startstöd, dvs. småföretagsstöd, som beviljas småföretag i synnerhet för utvecklande av landsbygdsområden och strukturomvandlingsområden, samt om utvecklingsstöd, som beviljas små och medelstora företag för projekt som förbättrar konkurrenskraften på lång sikt.

Lagen ersätter den nuvarande tidsbundna lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten samt tre beslut av statsrådet samt handels- och industriministeriet. De företagsstöd som lagen gäller skall i huvudsak beviljas samma branscher som de nuvarande stöden.

På utvecklingsområde kan företag såsom nu beviljas investeringsstöd för projekt som gäller etablering av ett företag eller utvidgning av dess verksamhet. En ändring är att också anskaffningar som finansieras genom leasing till en viss del kan bli föremål för investeringsstöd. Det sammanlagda maximibeloppet av investeringsstödet för utvecklingsområde och andra med detta jämförbara investeringsstöd kan vara högst 50 % av det sammanlagda beloppet av investeringarna i anläggningstillgångar.

Småföretagsstöd skall kunna beviljas företag med högst 50 anställda och med en årlig omsättning om högst 30 milj. mk eller balansomslutning om högst 12 milj. mk. Småföretagsstödet skall inriktas speciellt på utvecklandet av

landsbygdsområden och strukturomvandlingsområden. Stödets tillämpningsområde skall utvidgas så att det också omfattar det nuvarande stödet till företag i s.k. företagskuvös. Småföretagsstödet skall kunna beviljas även en kommun eller en kommunal sammanslutning för att sedan ges vidare till småföretag som kommunen i fråga prövar lämpliga.

Utvecklingsstödet för små och medelstora företag är avsett för utvecklingsprojekt som på lång sikt förbättrar konkurrenskraften eller internationaliseringen. Med små och medelstora företag avses företag med högst 250 anställda och med en årlig omsättning om högst 120 milj. mk eller balansomslutning om högst 60 milj. mk.

I propositionen föreslås att distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företags-tjänst skall få ökad beslutanderätt när beslut om stöd fattas. Användningen av stöden styrs också genom det programförfarande som avses i lagen om regional utveckling och som distriktsbyråerna deltar i.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avses bli behandlad i samband med den. Den föreslagna lagen ingår i en reform av den s.k. regionalpolitiska lagstiftningen. Lagen ansluter sig även till ikraftträdandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet), men lagförslaget har gjorts upp så att det kan träda i kraft oberoende av när EES-avtalet träder i kraft.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid ingången av år 1994.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	5. Beredningen av propositionen	10
ALLMÄN MOTIVERING	3	5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	10
1. Inledning	3	5.2. Remissutlåtanden	10
2. Nuläge	3	6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	10
2.1. Lagstiftning och praxis	3	6.1. Samband med andra propositioner	10
Regionalt stöd för företagsverksamheten	3	6.2. Samband med internationella fördrag	10
Övrigt företagsstöd	4	DETALJMOTIVERING	11
2.2. Bedömning av nuläget	5	1. Lagförslaget	11
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	6	1 kap. Allmänna stadganden	11
3.1. Mål och medel	6	2 kap. Investeringsstöd för utvecklingsområde	11
3.2. De viktigaste förslagen	6	3 kap. Småföretagsstöd	13
Allmänna stadganden	6	4 kap. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag	15
Investeringsstöd för utvecklingsområde	7	5 kap. Ansökan om och utbetalning av stöd	15
Småföretagsstöd	8	6 kap. Särskilda stadganden	16
Utvecklingsstöd för små och medelstora företag	8	7 kap. Ikraftträdelsestadganden	16
Övriga stadganden	8	2. Närmare stadganden och bestämmelser	16
4. Propositionens verkningar	9	3. Ikraftträdande	17
4.1. Ekonomiska verkningar	10	LAGFÖRSLAGET	17
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	10		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Det föreslås att gällande stadganden och bestämmelser om företagsstöd skall revideras och sammanföras i en lag om företagsstöd. Dessa ingår i lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten (1297/88), statsrådets beslut om stödjande av småföretagarverksamhet (177/88) och om stöd för förflyttning av producenttjänsteföretag (126/89) samt handels- och industriministeriets beslut om stöd för främjande av etablering av småföretag (145/89). Revideringen av lagstiftningen om företagsstöd ingår i en pågående totalreform av den regionalpolitiska lagstiftningen. Denna reform inbegriper regeringens propositioner med förslag till lag om regional utveckling och till lag om ändring av lagen om främjande av skärgårdens utveckling samt till lag om ändring av lagen om regionalt stödjande av transporter och till lag om ändring av lagen om aktiebolaget Kera Ab (65/71). Avsikten är att också de lagar som föreslås i propositionerna skall träda i kraft vid ingången av år 1994.

I reformen av regionalpolitiken beaktas verkningarna av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) och i tillämpliga delar Europeiska gemenskapernas (EG) sätt att utöva regionalpolitik. Detta innebär att de områden som får stöd måste minskas och att stödnivåerna och inriktningen av stöden måste justeras.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Regionalt stöd för företagsverksamheten

Den gällande lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten har tillämpats sedan år 1989, och den är i kraft till utgången av år 1993. Den innehåller stadganden om regionalt finansieringsstöd till företag. Lagen stämmer i sina grunddrag överens med den upphävda lagen om regionalt stödjande av produktionsverksamheten (533/81).

Beviljandet av stöd regleras förutom av lagen också av förordningen om regionalt stödjande av företagsverksamheten (82/89) och statsrådets beslut om principiella anvisningar för

beviljande av investerings-, start- och utvecklingsbidrag (51/89) jämte ändringar i dessa.

Lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten innehåller stadganden om investerings-, start- och utvecklingsbidrag. Investerings- och startbidrag kan beviljas inom den första, andra och tredje baszonen, som enligt lagen om regionalpolitik (1168/88) kallas utvecklingsområde, samt inom den fjärde baszonens stödområde. Utvecklingsbidrag kan beviljas också annanstans inom den fjärde baszonen. Bidragen har graderats enligt zonerna och de stödområden och specialområden som finns inom dessa. Bidragen beviljas produktionsföretag, företag inom turismen och serviceföretag som producerar tjänster som företagsverksamheten behöver. Bidrag beviljas inte för egentligt gårdsbruk eller för verksamhet som bedrivs av en byggnadsrörelse. För detaljhandeln och trafiken kan stöd beviljas endast då det är fråga om ett projekt inom turismen. Syftet med bidragen är att främja de mål som satts i lagen om regionalpolitik genom att utveckla och utvidga företagsverksamheten inom de områden som får stöd. Uppmärksamhet fästs också vid att företagsverksamhetens kvalitativa nivå skall höjas.

För att bidrag enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten skall kunna beviljas krävs — utöver de villkor som gäller de regionalpolitiska målen, branschen och det geografiska läget — att företaget inleder eller utvidgar sin verksamhet eller förnyar sina anläggningstillgångar eller utvecklar sin verksamhet till den del den berörs av utvecklingsbidraget. Företaget skall också kunna anses ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet. Om ett bidrag beviljas för utvidgning av verksamheten eller förnyande av anläggningstillgångar förutsätts dessutom att projektet märkbart ökar antalet arbetsplatser, produktionsfördämlingsvärde eller tjänsterna. Avvikelse kan dock göras från detta krav på tillväxt om företaget förnyar sina anläggningstillgångar så att de uppnår en väsentligt högre teknisk nivå och projektet är nödvändigt för att trygga företagsverksamhetens kontinuitet och lönsamhet.

Investeringsbidrag enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten beviljas för anskaffning av anläggningstillgångar som be-

hövs för företagsverksamheten eller för ändrings- eller förbättringsarbeten som gäller sådana tillgångar.

Startbidrag beviljas på samma villkor som investeringsbidraget i samband med att verksamheten inleds eller utvidgas, med de godtagbara lönekostnaderna som grund.

Inom den tredje baszonen och den fjärde baszonens stödområde kan investerings- och startbidrag närmast basera sig på projekt som väsentligt förbättrar områdets näringsstruktur eller den tekniska nivån hos företagets produktion eller produkter samt projekt som startas av företaget som inleder sin verksamhet.

Utvecklingsbidrag kan beviljas i hela landet för projekt som syftar till att förbättra företagets ledning, produktion och materialfunktioner, planeringen och kontrollen av dess ekonomi, marknadsföringen eller forsknings- och produktutvecklingsarbetet. Projektet skall vara av betydelse med hänsyn till omfattningen av

företagets verksamhet. Då utvecklingsbidrag beviljas skall både synpunkterna på det enskilda företaget och behovet att utveckla näringsstrukturen inom området i fråga beaktas.

Bidragen beviljas av handels- och industriministeriet samt distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst, på det sätt som närmare stadgas om beslutanderätten i förordningen om regionalt stödjande av företagsverksamheten. En distriktsbyrå kan bevilja investerings- och startbidrag för ett projekt då de kostnader som ligger till grund för investeringsbidraget inte överstiger 10 milj. mk. De investerings-, start- och utvecklingsbidrag som distriktsbyrån beviljar för samma projekt kan sammanlagt uppgå till högst 4,5 milj. mk.

Bidrag enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten har under lagens tillämpningstid — från år 1989 till utgången av år 1992 — sökts, beviljats och utbetalts som följer:

REGIONALT STÖD

	Sökt tot.		Beviljade Invest.bidr.		Startbidrag		Utveckl.bidr.		Utbetalt tot.
	st	1 000 mk	st	1 000 mk	st	1 000 mk	st	1 000 mk	1 000 mk
1989	4 363	3 392 087	1 467	451 886	972	196 284	1 125	91 650	529 890
1990	3 788	3 120 310	1 198	464 971	680	141 414	1 410	123 580	649 807
1991	3 649	1 713 007	685	324 491	205	38 026	1 497	137 440	552 226
1992	3 751	1 702 117	541	236 526	111	23 114	1 727	155 342	377 403

Startbidragens andel av alla de bidrag som beviljats enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten har minskat till den grad att andelen vid utgången av år 1992 var endast 5 %, medan den år 1989 ännu var 26 %. Detta beror på att startbidraget under de senaste åren har inriktats närmast på projekt som innebär ett betydande behov av introduktion som en följd av en ny typ av arbetsuppgifter inom företaget. Utvecklingsbidragen har ökat varje år och deras andel av det totala antalet bidrag enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten var vid utgången av år 1992 redan 76 %. Regionalt sett har stöd beviljats så, att ca 45 % av det totala bidragsbeloppet år 1992 gick till den första och andra baszonen, vilka på grund av sin utvecklingsgrad har en svagare ställning.

Övrigt företagsstöd

Utöver bidragen enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten har etableringen av och verksamheten vid små och medelstora företag främjats genom stöd som på basis av statsrådets beslut beviljats för småföretagarverksamhet och för förflyttning av företagsserviceföretag samt genom stöd till företag i kuvös enligt handels- och industriministeriets beslut.

Stöd enligt statsrådets beslut om stödjande av småföretagarverksamhet har beviljats sedan den 1 mars 1988. Inom ramen för den bevillningsfullmakt som årligen fastställs i statsbudgeten beviljas småföretagsstödet för projekt som främjar sådan företagsverksamhet i liten skala som behövs för den regionala utveck-

lingen, och som gör områdets företagsstruktur mångsidigare. För att stödet för småföretagarverksamhet skall kunna beviljas krävs att projektet genomförs på landsbygdsområde eller på ett specialområde som avses i lagen om regionalpolitik. Stödet kan beviljas också för projekt på annat håll, om utvecklandet av områdets näringsstruktur eller andra särskilda behov i området talar för det. Detaljhandels- eller transportföretag kan beviljas stöd bara då det är fråga om ett projekt inom turismen.

Stödet för småföretagarverksamhet beviljas som investerings- och startbidrag för verksamhet som förutom företagaren sysselsätter andra personer motsvarande högst två årsverken. Investeringsbidraget beviljas för anskaffning av anläggningstillgångar som behövs för företagsverksamheten eller för ändrings- eller förbättringsarbeten på dessa. Investeringsbidrag kan också beviljas för kostnader för råvaror och tillbehör som är nödvändiga för att företagsverksamheten skall kunna inledas samt för utbildnings- och expertkostnader. Grunden för investeringsbidraget kan utgöras av godtagbara anskaffningskostnader beräknade till högst 500 000 mk. Startbidrag beviljas för de godtagbara lönekostnader som föranleds av att företaget inleder eller utvidgar sin verksamhet.

För företagsserviceföretag som flyttar sin verksamhet från huvudstadsregionen har stöd beviljats under åren 1989 — 1992 enligt statsrådets beslut om stöd för förflyttning av producenttjänsteföretag. Som en följd av det ekonomiska läget har betydelsen av förflyttningsstödet till företagsserviceföretag minskat betydligt. I statsbudgeten för 1993 har ingen fullmakt anvisats för beviljande av nya bidrag.

I överensstämmelse med handels- och industriministeriets beslut om stöd för främjande av etablering av småföretag har stöd beviljats företag i s.k. företagskuvös med början från år 1989. Företagskuvösen är ett arrangemang där närmast läroanstalters, forskningsinstitutets eller särskilt bildade företagskuvösbolags lokaler ställs till företagares förfogande för att ge dem tillfälle att pröva sin företagsidéns bärkraft med så liten egen finansiering och så litet administrativt ansvar som möjligt. Stödet till företag i kuvös beviljas för ny, innovativ företagsverksamhet i syfte att åstadkomma produktion som förbättrar näringsstrukturen. Stöd beviljas för anskaffnings- och hyresutgifter för lokaler, maskiner och apparatur samt utgifter för kontors- och sakkunnigtjänster. Stödet beviljas

företagare som är verksamma i en företagskuvös, antingen direkt eller genom en företagskuvössammanslutnings förmedling.

Stöd för småföretagarverksamhet (inklusive stöd till företag i kuvös) och stöd för förflyttning av företagsserviceföretag har beviljats från år 1989 till utgången av år 1992 som följer:

STÖD FÖR SMÅFÖRETAGARVERKSAMHET + STÖD TILL FÖRETAG I KUVÖS

	Sökta bidrag		Beviljade bidrag		Utbetalda bidrag
	st	1 000 mk	st	1 000 mk	1 000 mk
1989	3 659	364 281	1 820	62 878	40 000
1990	3 440	379 005	1 911	74 377	37 000
1991	3 254	330 407	1 738	63 387	44 000
1992	3 630	345 255	1 904	69 000	41 000

STÖD FÖR FÖRFLYTTNING AV FÖRETAGSSERVICEFÖRETAG

	Sökta bidrag	Beviljade bidrag		Utbetalda bidrag
	1 000 mk	st	1 000 mk	1 000 mk
1989	20 000	62	19 500	
1990	15 000	39	14 612	4 000
1991	6 000	23	6 000	8 000
1992	3 000	13	3 000	7 000

För ovan nämnda stödåtgärder, som motsvarar stöden enligt detta lagförslag, står en fullmakt om 642,5 milj. mk till förfogande år 1993.

2.2. Bedömning av nuläget

Investerings- och startbidrag enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten har särskilt inriktats på projekt som är viktiga för att områdets näringsstruktur skall förbättras och som väsentligt höjer företagets tekniska nivå. Man har särskilt avhållit sig från att stöda sedvanliga utvidgningsprojekt inom den tredje och fjärde baszonen. Avsikten har varit att på så sätt effektivt påverka företagets konkurrensförmåga och tekniska nivå samt få till stånd viktiga och bestående förbättringar i företagsstrukturen. Utvecklingsbidraget har visat sig vara ett ändamålsenligt medel för främjande av projekt som underbygger företagets konkurrensförmåga och lönsamhet. Vad startbidraget beträffar har det ansetts vara rationellt att begränsa bidraget så att det närmast kan användas under ett år och för

projekt som medför ett särskilt behov av introduktion.

Stödet för småföretagarverksamhet, som kan beviljas i hela landet, närmast på landsbygdsområden och specialområden, har upplevts som ett flexibelt medel som är lätt att använda för främjande av småföretagarverksamhet, och denna stödform och utvecklandet av den har därför ansetts bli allt viktigare.

Den allt stramare konkurrens som den europeiska integrationen för med sig ökar vid sidan av den rådande ekonomiska recessionen allt mer behovet av att förbättra företagets konkurrenskraft på lång sikt samt utveckla företagsverksamhetens olika delområden och specialåtgärderna för trygghet av små och medelstora företags verksamhet.

Ändringar i stadgandena om företagsstöd pakallas även av den snabba utvecklingen inom teknologin, förändringarna i företagets verksamhetsprinciper och i de faktorer som inverkar på förläggningssorten, internationaliseringen inom storindustrin samt bestämmelserna om statsstöd i EES-avtalet och inom EG.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Mål och medel

Det viktigaste allmänna målet för lagförslaget är att stärka stödtagarnas konkurrenskraft på lång sikt samt förbättra den regionala produktionsstrukturen och göra den mångsidigare.

Avsikten är också att göra den stödfinansiering som kanaliseras till små och medelstora företag klarare och att öka dess smidighet. Därför har olika former av stöd sammanförts under samma lag. Den gällande lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten föreslås bli ersatt med en lag om företagsstöd, som omfattar tre olika stödformer: investeringsstöd för utvecklingsområde, småföretagsstöd samt utvecklingsstöd för små och medelstora företag. Av dessa stödformer riktas investeringsstödet för utvecklingsområde i regel till det nya utvecklingsområdet, medan småföretagsstödet och utvecklingsstödet för små och medelstora företag (sm-företag) kan beviljas i hela landet.

Ett annat allmänt mål är att stödsystemet med de olika stödformerna så väl som möjligt

skall vara anpassat till de ramar för statliga stöd som EES-avtalet fastställer.

Inom landets minst utvecklade områden är det också i fortsättningen nödvändigt att bevilja stöd för företagsverksamheten för att områdenas produktionsstruktur skall kunna förbättras och göras mångsidigare och företagets konkurrenskraft på lång sikt förstärkas. Investeringsstödet för det nya utvecklingsområdet beviljas därför i syfte att först och främst stöda sådana projekt som förbättrar företagets konkurrenskraft, arbetsproduktiviteten på orten eller området och näringsstrukturen inom områden som är problematiska vad beträffar produktionens struktur samt projekt som minskar arbetslösheten i områden där sysselsättningsläget är svårt.

Syftet med det föreslagna småföretagsstödet är att främja en mångsidigare och förbättrad näringsstruktur. Stödet inriktas närmast på utvecklande av landsbygdsområden och strukturomvandlingsområden. I överensstämmelse med det program för sm-företagspolitiken som gjorts upp av delegationen för små och medelstora företags verksamhet, som är anknuten till handels- och industriministeriet, riktas småföretagsstöd också till småföretag med goda tillväxtpotentialer på annat håll i landet. Målet är att på detta sätt verka för en förstärkning av landets industriella grund. För att näringsstrukturen inom ett område eller på en ort skall kunna förbättras måste stödet beviljas selektivt enligt de näringspolitiska målen.

Utvecklingsstödet för små och medelstora företag fyller bäst sitt ändamål om det kanaliseras till små och medelstora företag av familjeföretagstyp. Avsikten med stödet är att förstärka små och medelstora företags konkurrenskraft på lång sikt. Stödet skall beviljas särskilt för företagets samarbetsprojekt.

3.2. De viktigaste förslagen

Allmänna stadganden

I förslaget till lag om företagsstöd har stadgandena om tre olika former av stöd sammanställts i samma lag. Syftet är att finansieringen av små och medelstora företag genom stöd skall bli smidigare i praktiken. Den föreslagna lagen skall därför innehålla stadganden om investeringsstöd för utvecklingsområde och utvecklingsstöd för små och medelstora

företag, vilka avses ersätta investerings- och utvecklingsbidraget enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten. Dessutom skall lagen stadga om investerings- och startstöd för småföretag, som avses ersätta det nuvarande stödet för småföretagarverksamhet, som baserar sig på statsrådets beslut, och det stöd till företag i drivhus som baserar sig på handels- och industriministeriets beslut.

Enligt lagförslaget skall stöd beviljas de branscher som avses i gällande stadganden, dvs. företag som idkar produktionsverksamhet och företag inom turismen samt serviceföretag som producerar tjänster som företagsverksamheten behöver. Stödet skall inte beviljas för egentligt gårdsbruk eller för verksamhet som bedrivs av en byggnadsrörelse. För detaljhandeln och trafiken skall stöd kunna beviljas endast då det är fråga om ett projekt inom turismen. Småföretagsstöd kan dock beviljas för fler branscher på landsbygdsområden, om det är motiverat med tanke på tillgången på service inom ett område. Bland annat ett stöd för detaljhandeln kunde komma i fråga. Genom detta kunde det eventuella behov av stöd som förekommer i detaljhandeln på glesbygdsområden tillgodoses på ett rationellt sätt, då bidrag enligt lagen om finansieringsstöd för detaljhandeln i glesbygder (1086/74) inte har beviljats sedan utgången av år 1992.

Investeringsstöd för utvecklingsområde

Investeringsstöd för utvecklingsområde skall beviljas på det utvecklingsområde som avses i lagen om regional utveckling. Utvecklingsområdet delas i tre stödområden. Statsrådet skall dock kunna besluta särskilt om beviljande av investeringsstöd för utvecklingsområde samt om maximi- och minimibeloppet för detta stöd på de strukturomvandlingsområden som avses i lagen om regional utveckling samt på landsbygdsområden och de skärgårdsområden som avses i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/81). På detta sätt tryggas möjligheten att vid behov bevilja investeringsstödet, som inte är beroende av företagets storlek, också på andra områden än utvecklingsområdet när det kan vara motiverat.

Det föreslås att målgruppen för investeringsstödet för utvecklingsområde skall utvidgas jämfört med målgruppen för investeringsbidra-

get enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten, så att investeringsstödet för utvecklingsområde av särskilda skäl kan beviljas förutom en fastighetssammanslutning som betjänar företagsverksamheten även ett företag som avses i 4 §, när det hyr ut lokaler till sådana företag som avses i denna lag. Meningen är att göra det möjligt för ett företag att hyra ut en del av sina nya lokaler till andra företag, om de behövs för egen verksamhet först senare eller om företaget på grund av ändrade planer inte behöver alla sina lokaler för den egna verksamheten.

En föreslagen ändring i jämförelse med gällande lag är att också leasinganskaffningar skall godkännas för investeringsstöd. Avsikten med detta är att stödet skall omfatta också sådana anskaffningar av maskiner och apparatur som görs genom hyrning, så att stödssystemet inte i onödan ändrar företagets sätt att finansiera sina projekt. Investeringsstöd skall kunna beviljas för högst tre års kostnader för hyrning av anläggningstillgångar.

Maximibeloppet av ett investeringsstöd som skall beviljas för utvecklingsområdet skall bestämmas så, att det inte överstiger 45 % av de utgifter för anskaffning av anläggningstillgångar som anses viktiga med tanke på syftet med det beviljade stödet. Beslut om det maximi- och minimibelopp för investeringsstödet som skall tillämpas på varje stödområde skall fattas av statsrådet med beaktande av de olika stödområdenas utvecklingsbehov. Målet är att tillämpningen av de nuvarande stödnivåerna skall fortsätta.

För att det skall vara möjligt att överblicka det totala stöd som beviljas för investeringsprojekt och att övervaka att de förpliktelser som EES-avtalet medför iakttas, innehåller lagförslaget ett stadgande om att det sammanlagda beloppet av investeringsstödet för utvecklingsområdet och andra med detta jämförbara investeringsstöd kan vara högst 50 % av det sammanlagda beloppet av investeringarna i anläggningstillgångar.

Eftersom startbidrag enligt gällande stadganden har beviljats närmast små företag och i huvudsak för löneutgifter under ett år i stället för de möjliga tre, kan behovet att bevilja stöd till denna del tillgodoses med det startstöd för småföretag som ingår i lagförslaget. Det finns därför inget behov av ett särskilt startstöd för utvecklingsområde.

Småföretagsstöd

Det nuvarande småföretagsstödet har enligt statsrådet beslut om stödjan av småföretagarverksamhet kunnat beviljas företag som förutom företagaren sysselsätter andra personer motsvarande högst två årsverken. Eftersom småföretagsstödet, som i fråga om ansöknings- och bevilningsförfarandet är okomplicerat, kan anses lämpa sig väl också för större företag, föreslås att målgruppen för småföretagsstödet skall utvidgas så att stödet kan beviljas företag som sysselsätter högst 50 arbetstagare. Ett företag som beviljas stöd skall dessutom kunna ha en årlig omsättning om högst 30 milj. mk eller balansslutning om högst 12 milj. mk; större företags ägarandel skall på ett närmare definierat sätt vara ringa. Denna definition stämmer överens med de principer som följs i EG. Även det att startbidrag inte längre skall beviljas som egentligt utvecklingsområdesstöd utan samband med företagets storlek talar för att tillämpningen av småföretagsstödet borde breddas.

Det föreslås att småföretagsstödet tillämpningsområde skall utvidgas även vad beträffar stödtagarnas branscher, så att stödet på ett landsbygdsområde, oavsett branschbegränsningen i lagen, kan beviljas också företag som är viktiga med tanke på utvecklandet av servicen inom området. Här kan t.ex. investeringsprojekt inom detaljhandeln på glesbygdsområden komma i fråga.

Småföretagsstödet skall enligt förslaget inriktas särskilt på projekt som genomförs på landsbygdsområden och strukturomvandlingsområden. När det gäller projekt utanför dessa områden krävs både att företaget har förutsättningar för lönsam verksamhet och att dess tillväxtpotentialer är goda.

Det föreslås att småföretagsstödet skall kunna beviljas också en kommun eller en kommunal sammanslutning, som överför stödet till ett företag. Avsikten är att experiment där den lokala nivån får en större andel i beviljandet av stöd skall startas.

Utvecklingsstöd för små och medelstora företag

Enligt lagförslaget skall utvecklingsstödet klarare än för närvarande gälla små och medelstora företag av familjeföretagstyp. Med

små och medelstora företag avses då företag med högst 250 anställda. Omsättningen får vara högst 120 milj. mk eller balansslutningen högst 60 milj. mk, och dessutom begränsas den ägarandel som företag som är större än så får ha. I detta nu kanaliseras utvecklingsstödet enligt statsrådets principiella anvisningar närmast till små och medelstora företag utan att den företagsstorlek som kan komma i fråga närmare definieras. Den föreslagna avgränsningen är ägnad att förtydliga stödformens syfte och dess ställning vid sidan av andra stödformer. Definitionen följer de principer som tillämpas i EG.

Utvecklingsstödet maximala andel av kostnaderna föreslås bli sänkt till 50 % från den nivå som föreskrivs i nuvarande stadganden, om än stödet av särskilda skäl kan vara större.

Enligt nuvarande stadganden kan utvecklingsstöd beviljas för utredning av förutsättningarna för att grunda företag. Med beaktande av företagets ekonomiska läge i dag vore det ändamålsenligt att bevilja utvecklingsstöd även för utredning av ett företags verksamhetsbetingelser.

Stödandet av företags samprojekt har under den senaste tiden utgjort ett viktigt delområde för utvecklingsstödet. Det föreslås att möjligheterna till finansiering av samprojekten skall förbättras så, att samprojektens betydelse kan granskas ur helhetssynvinkel. Finansiering kan då erbjudas för ett projekt fastän det med avseende på vissa enskilda deltagande företag är av ringa betydelse eller ett av de deltagande företagen är större än de företag som får utvecklingsstöd i allmänhet.

Övriga stadganden

Enligt propositionen skall distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företags-tjänst i överensstämmelse med nuvarande praxis bevilja småföretagsstödet. Även beslutsfattandet i fråga om utvecklingsstödet för små och medelstora företag föreslås nu bli helt överfört på distriktsbyråerna. Investeringsstödet för utvecklingsområde skall beviljas av handels- och industriministeriet till den del de utgifter som ligger till grund för stödet överstiger 10 milj. mk, och i övriga fall av distriktsbyrån. Beslutet om utbetalning av ett stöd fattas såsom nu av den distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst som har beviljat stödet.

I det fall att beviljandet eller utbetalningen av ett stöd av särskilda skäl bör prövas av handels- och industriministeriet, kan beslutanderätten när ministeriet så önskar överföras på ministeriet.

Det föreslås att den nuvarande möjligheten att anföra besvär hos ministeriet om småföretagsstöd skall slopas på basis av de erfarenheter som har gjorts beträffande den. Förhållandevis få är missnöjda med beslut som har fattats av en distriktsbyrå och ändringar i beslut med anledning av besvär kommer mycket sällan i fråga.

Stadgandena om återkrävande av ett stöd har i lagförslaget bibehållits oförändrade. Detta innebär att stadgandena om återkrävande av andra investeringsstöd än de stöd som motsvarar de nuvarande investeringsbidragen för småföretagarverksamhet stämmer överens med stadgandena i lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten och att motsvarande stadganden om återkrävande av det nuvarande småföretagsstödet enligt förslaget gäller vid beviljande av det investeringsstöd som motsvarar det nuvarande småföretagsstödet. Grund för tillämpningen är företagets personalantal och investeringsstödet storlek.

En viktig skillnad mellan dessa stadganden är att grunderna för återkrävande av småföretagsstöd är mera rätlinjiga och medför en mindre prövningsrätt, närmast beroende på att stödet beviljas för verksamhet i liten skala. Tack vare detta blir behandlingen av återkravsärenden snabbare och klarare. När det gäller andra stöd är det nödvändigt att bibehålla en tillräcklig prövningsrätt i olika situationer.

Den 11 december 1992 gavs en lag som ansluter sig till EES-avtalets ikraftträdande och som gäller godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol samt tillämpningen av avtalet. I 2 § i denna lag stadgas att när statligt stöd beviljas enligt artikel 61 i avtalet skall till beslutet om att bevilja stödet fogas ett villkor enligt vilket ett olagligt beviljat stöd helt eller delvis kan återkrävas, om EFTA:s övervakningsmyndighet har beslutat det. Avsikten är att ett sådant villkor skall fogas till de beslut om beviljande av stöd som fattas av handels- och industriministeriet samt distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst. Tillsammans med ovan nämnda stadgande skall vill-

korat göra det möjligt att vid behov återkräva ett stöd.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

De anslag som behövs för stöd enligt lagförslaget påverkas av den förutsedda ekonomiska utvecklingen och de beslut om områdesindelningen som gäller investeringsstödet för utvecklingsområde. Behovet av fullmakt att bevilja investeringsstöd för utvecklingsområde beräknas öka under de närmaste åren i och med att investeringsprojekt startas. Enligt lagförslaget kan investeringsstöd för utvecklingsområde beviljas också för kostnader som medförs av sådan hyrning som motsvarar anskaffning av anläggningstillgångar. Inverkan av detta på stödbeloppet torde vara liten. Å andra sidan blir beloppet något mindre som en följd av att startstöd inte längre beviljas andra än småföretag.

Behovet av bevillningsfullmakt beräknas vara större i fråga om investerings- och startstödet för småföretag än i fråga om det nuvarande småföretagsstödet. Detta beror på att projekt som nu omfattas av de investerings- och startbidrag som avses i den gällande lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten i stället kommer att bli föremål för det nya småföretagsstödet på grund av det enklare ansökningsförfarandet och ändringarna i områdesindelningen. Även ett mera omfattande stöd till småföretag med goda tillväxtpotentialer ökar användningen av denna stödform.

Till följd av att små och medelstora företags projekt för utvecklande av produkterna och verksamheten ökar uppskattas behovet av fullmakt att bevilja utvecklingsstöd bli större än år 1993. Å andra sidan minskar det behövliga stödbeloppet i och med att de föreslagna gränserna sätts för det stödtagande företagets storlek i enlighet med definitionen på småföretag.

Storleken av den bevillningsfullmakt som lagförslaget förutsätter bestäms närmare i samband med budgetpropositionen för 1994.

Behovet av medel för utbetalning av stöd enligt användningen av bevillningsfullmakten fördelas på det år stöden beviljas och flera efterföljande år.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Den föreslagna lagen inverkar på arbetsfördelningen mellan handels- och industriministeriet och dess distriktsbyråer för företagstjänst på så sätt att beslutanderätten för utvecklingsstödsdel helt överförs på distriktsbyråerna. I övrigt förblir arbetsfördelningen oförändrad.

Användningen av de stöd som avses i lagförslaget styrs också genom ett regionalpolitiskt programförfarande, om vilket stadgas i lagen om regional utveckling. Distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst föreslås delta i planeringen och finansieringen av olika regionala utvecklingsprogram som hör till programförfarandet.

För att de olika företagsstöden skall kunna samordnas för iakttagande av maximinivåerna för stöd som beviljas för investeringar inom utvecklingsområdet, måste samarbetet mellan distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst och Kera Ab:s regionkontor samt möjliga andra specialfinansieringsenheter effektivteras. Detta bidrar till att förenhetliga verksamheten vid den regionala nivåns företagstjänstecentraler.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Lagförslaget har beretts utgående från en promemoria som den av handels- och industriministeriet tillsatta företagsstödsarbetsgruppen avgav den 18 februari 1992. I samband med beredningen av lagförslaget har till nödvändiga delar beaktats det förslag till reformering av regionalpolitiken som har lagts fram av den regionalpolitiska utredningsmannen Anssi Paasivirta, som inrikesministeriet har förordnat. Dessutom har förslagen av kommissionen för den regionalpolitiska finansieringen (kommittébetänkande 1991:8) beaktats. Lagförslaget tar dessutom hänsyn till den undersökning om finansieringsproblemen vid små och medelstora företags investeringar som Västra Finlands ekonomiska forskningsinstitut publicerade 1991.

5.2. Remissutlåtanden

Det har inte ansetts vara ändamålsenligt att

begära utlåtanden särskilt, eftersom förslaget till lag om företagsstöd har ingått i en mera omfattande remissbehandling i samband med beredningen av den regionalpolitiska lagstiftningen i sin helhet. På förslag av den regionalpolitiska utredningsmannen har utlåtandena om reformen av regionalpolitiken beaktats i förslaget till lag om företagsstöd.

I slutskedet av beredningen av regeringens proposition arrangerades ett möte för intressegrupperna där de hördes samtidigt om både detta lagförslag och förslaget till lag om regional utveckling.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

6.1. Samband med andra propositioner

Lagförslaget ingår i totalreformen av den regionalpolitiska lagstiftningen, och de lagar som hör till denna avses träda i kraft vid ingången av år 1994. Samtidigt med denna proposition avläts regeringens proposition med förslag till lagar om regional utveckling och ändring av lagen om främjande av skärgårdens utveckling. I den förstnämnda av de föreslagna lagarna fastställs de allmänna målen för regionalpolitiken och stadgas om de områden som blir föremål för regionalpolitiska stödåtgärder. Både dessa mål och det utvecklingsområde som skall bildas har genom laghänvisningar beaktats i det lagförslag som ingår i denna proposition.

Totalreformen av den regionalpolitiska lagstiftningen omfattar dessutom en ändring av lagarna om regionalt stödjande av transporter och om aktiebolaget Kera Ab. Propositionerna om detta kommer att avlätas separat till riksdagen.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avses bli behandlad i samband med den.

6.2. Samband med internationella fördrag

I förslaget till lag om företagsstöd beaktas de krav som EES-avtalet och EG ställer på ett stödssystem. EES-avtalet väntas träda i kraft under år 1993. Lagen kan dock träda i kraft oberoende av när EES-avtalet träder i kraft.

Enligt EES-avtalet är utgångspunkten den

att statsstöd som snedvrider den internationella handeln är förbjudna efter att avtalet har trätt i kraft. Med tanke på att ett stöd skall vara avtalsenligt är det viktigt att bedöma stödets inverkan på konkurrensen och handeln.

Användningen av statsstöd har dock godkänts i EG i flera fall. I normer på lägre nivå anses bl.a. stöd till små och medelstora företag och regionalt stöd tillräddigare än andra stöd. Enligt EES-avtalet måste varje nytt stödprogram anmälas hos EFTA:s övervakningsmyndighet ESA (EFTA Surveillance Authority).

Även sådana stödprogram som redan är i bruk skall anmälas till ESA. Om ett stödprogram uppfyller bestämmelserna i EES-avtalet, godkänner övervakningsmyndigheten programmet och fastställer maximinivån för stöden.

Eftersom de företagsstöd som det nu är fråga om tydligare än för närvarande i första hand riktas till små och medelstora företag samt företag inom utvecklingsområdet, är det motiverat att anta att företagsstöden vinner godkännande hos EFTA:s övervakningsmyndighet.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. Enligt lagförslaget är företagsverksamheten föremål för företagsstöd. Den företagsverksamhet som skall stödjas är näringsverksamhet som idkas av enskilda eller juridiska personer, d.v.s. bolag, andelslag eller andra sammanslutningar, enligt vad som närmare framgår av 2 § om de branscher som kommer i fråga. Företagsstöd kan också beviljas för etablering av ett företag.

Verksamhet som idkas som binäring skall inte heller i fortsättningen stödjas, om verksamheten verkar vara av hobbynatur och dess effekter på sökandens utkomst även på lång sikt är liten.

2 §. I paragrafen uttrycks lagens tillämpningsområde genom att de branscher där företagsstöd inte kan beviljas räknas upp. Dessa är, som också i dagens läge, egentligt gårdsbruk och byggnadsrörelse samt detaljhandeln och trafiken, om det inte är fråga om ett projekt inom turismen. I fråga om serviceföretag som baserar sin verksamhet på regional eller lokal efterfrågan skall stöd kunna beviljas endast sådana företag som producerar tjänster som är nödvändiga för företagsverksamheten. Som exempel på sådana kan nämnas bokförings-, redovisnings-, databehandlings-, företagskonsulterings-, maskin- och processplaneringsföretag samt företag i lagringsbranschen. Stöd beviljas inte i synnerhet sådana företag som på

lokal och regional nivå producerar tjänster för hushållen.

Företagsstöd skall inte beviljas då bidrag har beviljats för projektet med stöd av landsbygdsnäringslagen (1295/90), något som inte heller i dagens läge är fallet.

2 kap. Investeringsstöd för utvecklingsområde

3 §. Eftersom det är ändamålsenligt att det investeringsstöd som inte är beroende av företagets storlek koncentreras till de delar av landet där stödet mest behövs, skall det investeringsstöd som fastställts i 2 kapitlet beviljas på det utvecklingsområde som avses i lagen om regional utveckling. Statsrådet skall dock med stöd av 7 § 2 mom. kunna besluta om beviljande av stöd också på de områden som närmare definierats i nämnda lagrum.

4 §. Utöver de villkor som gäller företagets bransch och geografiska läge är en förutsättning för att stöd skall beviljas att projektet främjar de mål och syften som stadgas i lagen om regional utveckling. Företagen bör också kunna bedömas ha möjligheter till fortsatt lönsam verksamhet. I fråga om ett redan verksamt företag skall det projekt som får stöd klart skilja sig från företagets normala verksamhet på det sätt som avses i 2 mom.

I statsrådets principiella anvisningar definieras närmare vad som avses med en sådan väsentlig ökning av antalet arbetsplatser, produktionens förädlingsvärde eller tjänsterna vid en verksamhetsenhet som är föremål för ett

projekt i syfte att utvidga verksamheten eller förnya anläggningstillgångarna. I de fall där ett företag förnyar sina anläggningstillgångar så att de uppnår en väsentligt högre teknisk nivå kan undantag göras från kravet på tillväxt för att företagets förnyelse effektivt skall kunna stödjas.

5 §. Investeringsstöd för utvecklingsområde skall fortsättningsvis beviljas en fastighetssammanslutning eller kommun som erbjuder lokaler för företagsverksamhet. Investeringsstöd skall nu också av särskilda skäl kunna beviljas ett företag enligt 4 § som hyr ut lokaler till ett företag som avses i denna lag. Med detta vill man möjliggöra att ett företag kan hyra ut en del av sina nya lokaler till andra företag, om de behövs för egen verksamhet först senare eller om företaget på grund av ändrade planer inte behöver alla sina lokaler för den egna verksamheten. Uthyrningen kan inte gälla en väsentlig del av lokalerna

6 §. Sådana för företagsverksamheten nödvändiga anläggningstillgångar som avses i paragrafen är främst maskiner och apparatur samt byggnader och markområden som företaget behöver i sin verksamhet. En förutsättning för att stöd skall beviljas är att kostnaderna för anskaffningarna i samband med den planerade investeringshelheten i allmänhet i bokföringen registreras som anskaffningsutgifter för anläggningstillgångar.

Investeringsstöd skall också kunna beviljas för kostnader föranledda av sådant hyrande som motsvarar anskaffning av anläggningstillgångar. Avsikten med detta är att stödet skall omfatta även sådana maskin- och apparaturanskaffningar som görs genom hyring (leasinganskaffningar) så att stödsystemet inte i onödan ändrar företagets sätt att finansiera sina projekt. Stödet skall beviljas för utgifter som uppkommer under högst tre år, vilket är ändamålsenligt för att de utgifter som uppkommer av projektet skall infalla tillräckligt samtidigt med utbetalningen av stödet.

7 §. Markbeloppet för det investeringsstöd för utvecklingsområde som skall beviljas för ett projekt fastställs så att det är högst 45 % av de anskaffningsutgifter för anläggningstillgångarna vilka med tanke på syftet med beviljandet av stödet har ansetts viktiga. Därmed utgörs grunden för stödet, såsom också i dagens läge, endast av de anskaffningar av anläggningstillgångar som är viktiga med tanke på syftet med stödet. Följaktligen kan anskaffningar som

genomförs samtidigt och som i detta sammanhang är av mindre betydelse lämnas obeaktade då stöd beviljas. Avsikten är också att stödet fortfarande skall beviljas selektivt på så sätt att på områden som är ekonomiskt starkare än andra, som utvecklingsområdets tredje stödområde, skall grunderna för stödet vara strängare än på andra områden.

Om maximi- och minimibeloppet för investeringsstödet på varje stödområde skall bestämmas genom ett beslut av statsrådet med beaktande av skillnaderna i de olika stödområdenas utvecklingsgrad och utvecklingsbehoven. Avsikten är att tillämpningen av de nuvarande principerna skall fortgå. Det är också meningen att markbeloppet för det investeringsstöd för utvecklingsområde som skall beviljas för ett projekt i fråga om de anskaffningsutgifter för anläggningstillgångar som anses viktiga med tanke på syftet med beviljandet av stödet på det första stödområdet skall vara högst 45 %, på det andra stödområdet 35 % och på det tredje stödområdet 25 % av dessa utgifter. Minimibeloppet skall för det första stödområdet vara 25 % och för det andra stödområdet 15 % av ovan nämnda utgifter. Stödgränserna skall vid behov justeras till följd av ändringar i den regionala utvecklingen eller t.ex. justeringsbehov som eventuellt föranleds av EES-avtalet.

Det är fortsättningsvis i vissa fall ändamålsenligt att enligt nuvarande praxis bevilja investeringsstöd till lägre belopp än den nedersta procentgränsen för zonen. Dyliga fall är främst stora projekt där stöd enligt den nedre gränsen i väsentlig grad minskar tillbudsstående beviljningsfullmakt och anslag för övriga projekt.

Med de landsbygdsområden som nämns i paragrafens 2 mom. avses glesbygdsområden och små tätorter.

8 §. Den stadgade beräkningsgrunden för det maximibelopp om 50 % som fastställts för det sammanräknade beloppet av investeringsstödet för utvecklingsområde och andra med detta jämförbara investeringsstöd avviker från den beräkningsgrund som tillämpas enligt 7 § på så sätt att den omfattar kostnaderna för hela investeringsprojektet. Detta är motiverat eftersom motsvarande selektivitet i fråga om projektets natur inte har tillämpats vid beviljandet av räntestöd för lånen och skatteförmåner som har varit fallet vid beviljandet av investeringsstöd.

Skillnaden mellan beloppet av det investe-

ringsstöd för utvecklingsområde som avses i 7 § och det sammanlagda belopp av investeringsstöd som avses i 8 § är i praktiken i allmänhet 5—10 procentenheter.

Definieringen av maximinivån för investeringsstöd så att den är lägre än maximinivån för stödets sammanlagda belopp minskar behovet att följa upp det sammanlagda beloppet av investeringsstödet och övriga stöd, d.v.s. kumulationen, då det gäller små tilläggsstöd.

Annat stöd som ges för samma projekt utöver investeringsstödet kan vara stöd som eventuellt ingår i Kera Ab:s lån eller stöd som föranleds av bruket av fri avskrivningsrätt på utvecklingsområdena, vilka beaktas i beräkningarna av stödets maximibelopp.

Avsikten är dock att den fria avskrivningsrätten för företag som är belägna på utvecklingsområdet och investeringsstödet för utvecklingsområde i regel skall ändras till alternativa stödformer för företaget med villkor som ställs per beslut för att stödssystemet skall bli enklare. I det sammanlagda beloppet av stöden beaktas på motsvarande sätt andelen stöd som kan jämföras med ovan nämnda stöd.

Inom ramen för de stadganden som gäller maximinivån för stödets sammanlagda belopp kan företaget enligt projektets finansieringsbehov välja andelen av de olika stödformerna. Företaget kan vid behov be distriktsbyrån för handels- och industriministeriets företagstjänst om en beräkning t.ex. på hur mycket företaget inom ramen för maximinivån för stödets sammanlagda belopp för sitt projekt kan få investeringsstöd för utvecklingsområde och stöd i form av lån som Kera Ab beviljar.

Avsikten är att det sammanlagda beloppet av investeringsstöden är högst 40 % på andra stödområdet och högst 30 % på tredje stödområdet av det sammanlagda beloppet av investeringarna i anläggningstillgångar i projektet. Också dessa stödgränser skall vid behov justeras till följd av ändringar i den regionala utvecklingen eller t.ex. justeringsbehov som EES-avtalet eventuellt medför.

Såsom i fråga om maximibeloppen för investeringsstöd för utvecklingsområde på ett stödområde inom utvecklingsområdet skall också fastställandet av maximinivån för stödets sammanlagda belopp på dessa områden ankomma på statsrådet. På detta sätt möjliggörs en samtidig beredning av stadganden på samma nivå å ena sidan i fråga om den indelning av utvecklingsområdet i stödområden som an-

kommer på inrikesministeriet och å andra sidan i fråga om den stödnivå för stödområdena på utvecklingsområdet som ankommer på handels- och industriministeriet. De åtgärder som förutsätts för att problemen på varje område skall kunna skötas kan därmed bäst sammanjämkas i samarbete mellan dessa ministerier.

Analogt med detta är det ändamålsenligt att statsrådet beslutar om maximinivån för investeringsstödens sammanlagda belopp också för strukturomvandlings-, landsbygds- och skärgårdsområdena. Avsikten är att företag på ett strukturomvandlingsområde och ett landsbygdsområde skall kunna beviljas stöd som motsvarar nivån på utvecklingsområdets andra stödområde. Företag i skärgårdskommuner och på öar utan fasta vägförbindelser vilka avses i lagen om främjande av skärgårdens utveckling skall kunna beviljas stöd som motsvarar nivån för första och andra stödområdet med beaktande av de regionala skillnaderna.

Eftersom det utan entydiga bestämmelser är oklart vilka krav den i paragrafen avsedda sammanjämkningen skall gälla, är det nödvändigt att statsrådet fattar beslut om dem samt om de beräkningsgrunder som skall tillämpas.

3 kap. Småföretagsstöd

9 §. Utöver förutsättningarna för en lönsam verksamhet bör de projekt som får småföretagsstöd främja utvecklandet av en konkurrenskraftig företagsverksamhet. Detta är nödvändigt för att kravet om en tillräcklig kvalitativ nivå också skall kunna ställas på företagsverksamhet i liten skala.

På ett landsbygdsområde skall med avvikelser från den branschbegränsning som stadgas i 2 § 1 och 2 mom. stöd kunna beviljas företag som är viktiga med tanke på tillgången på service inom området i fråga. På basis av lagrummet kan småföretagsstöd beviljas t.ex. för investeringsprojekt som detaljhandelsbutiker i glesbygden genomför, om detta anses ändamålsenligt.

För att antalet små och medelstora företag skall kunna utökas är det enligt paragrafens 3 mom. nödvändigt att bevilja stöd för att underlätta etablerandet av småföretag i s.k. företagskuvös. Med företagskuvös avses främst ett arrangemang i samband med läro- och forskningsanstalter och teknologibyar, vilket är

avsett för småföretag som inleder sin verksamhet och där företagen erbjuder lokaler och service. I paragrafens 3 mom. och i 12 och 13 §§ har småföretagsstöd definierats så att det möjliggör att småföretagsstöd kan beviljas i motsvarande grad som s.k. stöd för företag i kuvös i dagens läge enligt det beslut som handels- och industriministeriet har fattat om stöd som skall beviljas för främjande av etablering av småföretag.

Stöd skall också kunna beviljas en kommun eller en kommunal sammanslutning som beviljar det vidare till företagen enligt denna lag. Kommunen eller den kommunala sammanslutningen skall ha självständig beslutanderätt i fråga om vilka företag den beviljar stöd.

10 §. Småföretagsstödet skall enligt nuvarande sätt inriktas särskilt på att utveckla landsbygdsområden och strukturomvandlingsområden. Med landsbygdsområde avses glesbygdsområden och små tätorter. Skärgårdsområdena skall, som också för närvarande, omfattas av småföretagsstödet.

Enligt en rekommendation i det sm-företagspolitiska program som delegationen för små och medelstora företags verksamhet, som verkar i samband med handels- och industriministeriet, har kommit med föreslås att stödet dessutom inriktas på sådan småföretagarverksamhet på annat håll i landet som har goda tillväxtförutsättningar. Målet är att förstärka de små och medelstora produktionsföretagens andel i ekonomin.

11 §. Småföretagsstöd skall kunna beviljas större företag än i dagens läge. Enligt dagens stadganden får ett projekt som skall stödas utöver företagaren sysselsätta andra personer motsvarande högst två årsverken. Avsikten är att fortsättningsvis inrikta stöd till dessa riktigt små företag i enlighet med nuvarande principer. Samtidigt möjliggör lagförslaget dock att ett administrativt enklare system än investeringsstödet för utvecklingsområdena används för de små företag som verkar på utvecklingsområdet och som stämmer överens med definitionen och att stödet beviljas motsvarande växande småföretag på annat håll i landet.

För att stödet skall kunna kanaliseras till familjeföretag skall högst 1/4 av företaget kunna ägas av företag vars storlek överskrider de definierade gränserna. Från detta kan dock undantag göras förutom i de fall som avses i paragrafens 2 mom. också då beviljandet av undantag i övrigt av särskilda skäl är motive-

rat, t.ex. då den främsta avsikten med ägandet är att främja ibruktagandet av ny teknologi eller samarbete som siktar till marknadsföring.

12 §. Enligt lagförslaget skall markbeloppet för det investeringsstöd som skall beviljas småföretag definieras på samma sätt som investeringsstödet för utvecklingsområde på basis av de anskaffningsutgifter för anläggningstillgångar som anses viktiga med tanke på avsikten med beviljandet av stödet. De utgifter som utgör grund för stöd till företag i kuvös har definierats för att stöd av nuvarande slag till företag i kuvös skall möjliggöras.

13 §. Startstödet beräknas enligt nuvarande sätt på basis av de förskottsinnehållning underkastade lönerna. Startstöd kan också godkännas för företagarens kalkylmässiga löneutgifter om de är viktiga med tanke på realiserandet av projektet. Avsikten är att nuvarande praxis där riktigt små företag vid behov kan omfattas av detta stöd skall fortgå.

14 §. Det föreslås att om bevilningsnivån för investeringsstöd till småföretag på olika områden skall bestämmas enligt nuvarande praxis genom ett statsrådsbeslut. Avsikten är att vid beviljandet av småföretagsstöd iakttas principen för beviljandet av investeringsstöd för utvecklingsområde, och stödnivåerna sammanjämkas också med det stöd som beviljas på basis av landsbygdsnäringslagen. Därmed utgör småföretagsstödet på utvecklingsområdets första stödområde högst 45 % av beloppet för investeringarna i anläggningstillgångarna för projektet, på andra stödområdet högst 35 % och på tredje stödområdet högst 25 %.

Avsikten är att med ett statsrådsbeslut fastställs som gemensamt maximibelopp för småföretagens investerings- och startstöd 300 000 mark under tre år utan annat stöd. Utöver detta kan småföretag beviljas annat stöd än sådant som sammanhänger med investeringen. Detta motsvarar den praxis för små statsstöd som troligtvis kommer att tillämpas med stöd av EES-avtalet. Eftersom det dock i synnerhet i fråga om de växande småföretagens investeringar i vissa fall kan vara nödvändigt att tillämpa också en stödnivå på mer än 300 000 mark, kan bestämmelser om detta också ges med ett statsrådsbeslut. Härvid bör dock en jämförelsevis låg stödnivå föreskrivas, t.ex. 15 % av anskaffningsutgifterna för anläggningstillgångarna.

I överensstämmelse med vad statsrådet kan besluta om maximi- och minimibeloppen för

investeringsstöd för utvecklingsområde på strukturomvandlingsområdena, landsbygdsområdena och skärgårdsområdena, kan det beslutas om de belopp som skall beviljas i småföretagsstöd på nämnda områden och på annat håll i landet.

4 kap. Utvecklingsstöd för små och medelstora företag

15 §. Utvecklingsstöd skall kunna beviljas i hela landet, vilket också sker enligt dagens stadganden. Jämfört med gällande stadganden skall det klarare inriktas på projekt som på lång sikt förbättrar små och medelstora företags konkurrenskraft eller internationalisering.

16 §. Avvikande från gällande lagstiftning har det ansetts lämpligt att som utgångspunkt för definieringen av de företag som skall få stöd använda den definition av små och medelstora företag som skall tas i bruk inom EG. Med stadgandet kanaliseras stödet till företag av familjeföretagstyp.

17 §. Enligt lagförslaget förbättras företagens möjligheter att få finansiering för samprojekt på så sätt att samprojektens betydelse kan granskas ur helhetssynvinkel. Finansiering kan då erbjudas för ett projekt fastän det med avseende på vissa enskilda deltagande företag är av ringa betydelse eller ett av de deltagande företagen är större än de företag som får utvecklingsstöd i allmänhet.

Utvecklingsstöd kan såsom också enligt nuvarande stadganden beviljas för utredning av förutsättningarna för att etablera ett företag. Utvecklingsstöd skall också kunna beviljas för utredning av ett företags verksamhetsbetingelser, vilket är nödvändigt vid ett företags utvecklingsprojekt då det är svårt att bedöma förutsättningarna för att realisera projektet.

18 §. Avsikten är att den skala av utgifter som blir föremål för utvecklingsstöd skall vara så vid som möjligt, och att den enligt förteckningen i 18 § skall omfatta alla de utgiftstyper som i allmänhet är nödvändiga för att ett utvecklingsprojekt skall kunna genomföras. Utgifter som inte godkänns för utvecklingsstöd vore såsom nu t.ex. utgifterna för anskaffning av byggnader eller fastigheter.

Utgifter för anskaffning av maskiner och apparatur skall i mindre utsträckning än för närvarande godkännas för utvecklingsstöd, på så sätt att utvecklingsstödet beviljas på villkor

att anskaffningarna bedöms gälla genomförandet av ett utvecklingsprojekt. I dagens läge har utvecklingsstöd kunnat beviljas för anskaffningar av detta slag också då maskinerna och apparaturen utöver utvecklingsprojektet har använts i den egentliga produktionen. Maskiner och apparatur som behövs för produktionen kan omfattas av de stöd som avses i denna lag endast vad beträffar investeringsstödet för utvecklingsområde eller det investeringsstöd som beviljas småföretag.

19 §. För att de regionala skillnaderna i utvecklingsgraden skall kunna beaktas är avsikten att stödet skall beviljas till ett högre belopp på utvecklingsområdet än på annat håll i landet på basis av ett beslut av statsrådet, något som också är fallet i dagens läge. Den maximala nivån för stödet är 10 procentenheter högre på utvecklingsområdet än på annat håll i landet.

Det stöd som skall beviljas ett utvecklingsprojekt kan i allmänhet uppgå till högst en miljon mark. Avsikten är att projekt med en högre stödnivå än denna skall behandlas bl.a. av teknologiska utvecklingscentralen då det är fråga om teknologistöd. Då beloppet för utvecklingsstödet övervägs skall uppmärksamhet fästas vid bl.a. utvecklingsprojektets nyhetsvärde och den risk som ingår i projektet.

20 §. I paragrafen stadgas om två begränsningar för beviljandet av utvecklingsstöd. För det första skall beviljandet av ett annat statligt understöd för projektet i regel utgöra ett hinder för beviljandet av utvecklingsstöd och för det andra skall maximandelen av ett statligt understöd eller annat med detta jämförbart stöd tillsammans med utvecklingsstödet begränsas till det maximibelopp som stadgas i 19 §. Andra statsstöd är t.ex. bidrag som teknologiska utvecklingscentralen beviljar för produktutveckling eller bidrag som handels- och industriministeriet beviljar för företagens internationalisering. Andra stöd som kan jämföras med statligt understöd kan vara räntestödslån som staten och Kera Ab beviljar samt understöd som kommunerna beviljar. I fråga om räntestödslånen skall då förutsättas att räntestödsbeloppet på grund av sin storlek skall tolkas som stöd.

5 kap. Ansökan om och utbetalning av stöd

21 §. Enligt paragrafen behandlar handels-

och industriministeriet samt distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företags-tjänst ärenden som gäller företagsstöd.

Handels- och industriministeriet har bistått av en delegation för regionalt stöd för företagsverksamheten som har tillsatts av statsrådet. Enligt lagförslaget får den namnet företagsstödsdelegationen. Delegationen skall ha samma sammansättning som hittills.

22—24 §§. Paragrafens förslag till stadganden om beviljande av, ansökan om och utbetalning av företagsstöd motsvarar i huvuddrag gällande stadganden.

25 §. Enligt lagförslaget skall företagsstöd fortsättningsvis kunna beviljas också för projekt där flera än ett företag eller där en sammanslutning som inte idkar företagsverksamhet är med om att realisera projektet. Betydelsen av sådana projekt har hela tiden ökat. I synnerhet antalet utvecklingsprojekt som baserar sig på flera företags samarbete och som siktar till att förbättra deras konkurrenskraft har ökat.

6 kap. Särskilda stadganden

Kapitlet innehåller stadganden som gäller tillsynen över användningen av företagsstödet, villkor som eventuellt skall ställas på stödet, återkrävandet av stödet, tystnadsplikten vid behandlingen av stödet, ändringssökande och de närmare bestämmelser som skall utfärdas.

Stadgandena har till nödvändiga delar justerats och kompletterats i förhållande till gällande stadganden.

Med avvikelse från gällande stadganden får enligt förslaget ändring inte sökas i ett förvaltningsbeslut som handels- och industriministeriet eller en distriktsbyrå för dess företagstjänst har fattat med stöd av lagen om företagsstöd, med undantag av det beslut om återkrav som avses i 28—31 §§.

Med försäljning eller annan överlåtelse av anläggningstillgångar enligt det föreslagna 29 § 1 mom. avses främst frivillig försäljning som stödtagaren utför och inte utmätning som görs för fordringsägares räkning. I dessa fall saknas således grund för återkrav av stödet. Sådant annat tvingande skäl som är jämförbart med att företagaren har förlorat sin arbetsförmåga kan i praktiken vara företagarens död. Med sådan särskild orsak till återkrav som hänför

sig till användningen av stödet avses i 2 mom. t.ex. det att stödet har sökts i spekuleringsyfte.

I de särskilda stadgandena ingår också ett stadgande för sådana fall där försäkrade anläggningstillgångar som är föremål för investeringsstöd förstörs. En förutsättning för det återkrav av stödet som nämns i paragrafen skall vara att nya motsvarande anläggningstillgångar inte skaffas i stället för de förstörda anläggningstillgångarna. Som värde för anläggningstillgångarna skall användas deras anskaffningspris.

7 kap. Ikraftträdelsestadganden

36 §. *Ikraftträdande.* I 36 § i lagförslaget har ett sedvanligt ikraftträdelsestadgande tagits in.

37 §. *Övergångsstadgande.* Övergångsstadgandet stämmer överens med övergångsstadgandet i gällande lag om regionalt stödjande av företagsverksamheten. Enligt det beviljas stöden efter att denna lag har trätt i kraft med stöd av den, oberoende av om ansökan har skickats in eller det projekt som ansökan avser inleds före eller efter att denna lag har trätt i kraft.

Övergångsstadgandets 2 mom. är nödvändigt för att sådana ansökningar som har lämnats in och där projektet de gäller har inletts innan lagen träder i kraft skall kunna behandlas enligt samma beviljningsförutsättningar som de som lämnas in efter att lagen har trätt i kraft, oberoende av om beslutet om beviljande av stöd hinner fattas innan lagen träder i kraft. På detta sätt kan det undvikas att sökandena råkar i ojämlig ställning till följd av att alla ansökningar som lämnats in innan denna lag träder i kraft och som uppfyller ovan nämnda villkor inte hinner behandlas så länge lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten är i kraft.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Med stöd av gällande lag om regionalt stödjande av företagsverksamheten har statsrådet fattat beslut om de närmare principiella anvisningar som skall iakttas då stöd beviljas. De har gällt förutsättningarna för beviljande av stöd i allmänhet samt faktorer som talar för att stöd skall beviljas, som höjer det beviljade stödbeloppet och som begränsar stödet å ena

sidan med tanke på miljön, å andra sidan med tanke på projektet. Med stöd av lagen har också en förordning om regionalt stödjande av företagsverksamheten getts, där det har stadgats om maximistorleken för de stöd som handels- och industriministeriets företagstjänst beviljar och om andra faktorer som är nödvändiga med tanke på beviljandet av stöd.

Enligt den föreslagna lagen meddelas närmare föreskrifter om beviljande av stödet genom statsrådsbeslut. Avsikten är att stadganden och bestämmelser som motsvarar de stadganden som för närvarande utfärdats genom förordning skall ingå dels i lagen, dels i ett beslut av statsrådet.

Enligt lagförslaget kan handels- och industriministeriet ge distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst bestämmelser som är nödvändiga med tanke på en jämlik och enhetlig behandling av stöden, något som ministeriet också har kunnat göra enligt gällande lag.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994, och den skall inte, i motsats till den nuvarande lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten, vara tidsbunden. Det är inte ändamålsenligt att stifta en lag som gäller för en viss tid, eftersom behovet att revidera de regionpolitiska lagarna som har en begränsad giltighetstid ofta har uppstått redan klart innan lagarnas giltighetstid har gått ut.

Genom lagen upphävs statsrådsbesluten om stödjande av småföretagarverksamheten och om stöd för förflyttning av producenttjänsteföretag samt handels- och industriministeriets beslut om stöd för främjande av etablering av småföretag. För att de beslut om utbetalning och eventuella beslut om återkrav av stöd som beviljats med stöd av de ovan nämnda besluten så länge stödsystemet pågår skall kunna skötas enligt nuvarande stadganden skall de nämnda stadgandena dock tillämpas på de understöd som har beviljats med stöd av dem.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag om företagsstöd

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

I statsunderstöd för företagsverksamhet kan investeringsstöd för utvecklingsområde, småföretagsstöd samt utvecklingsstöd för små och medelstora företag beviljas på det sätt som stadgas i denna lag.

I statsbudgeten tas årligen in ett behövt anslag för utbetalning av beviljade stöd. Stöd kan beviljas högst till det maximibelopp som har godkänts i statsbudgeten.

2 §

Ett serviceföretag vars verksamhet grundar sig på regional eller lokal efterfrågan kan beviljas stöd endast i det fall att företaget

producerar tjänster som företagsverksamheten behöver.

Stöd enligt denna lag beviljas dock inte för egentligt gårdsbruk eller för verksamhet som bedrivs av en byggnadsrörelse. För detaljhandeln och trafiken kan stöd beviljas endast då det är fråga om ett projekt inom turismen.

Ett projekt som beviljats bidrag enligt landsbygdsnäringslagen (1295/90) kan inte beviljas stöd enligt denna lag.

2 kap.

Investeringsstöd för utvecklingsområde

3 §

På det utvecklingsområde som avses i 7 §

lagen om regional utveckling (/93) kan företag beviljas investeringsstöd (*investeringsstöd för utvecklingsområde*).

4 §

Villkor för att investeringsstöd för utvecklingsområde skall beviljas är att

1) företaget inleder eller utvidgar sin verksamhet eller förnyar sina anläggningstillgångar,

2) det projekt som skall stödjas främjar de syften som anges i lagen om regional utveckling och att

3) företaget anses ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet.

Av projektet förutsätts dessutom att utvidgningen eller förnyandet beräknas medföra en väsentlig ökning av antalet arbetsplatser vid den verksamhetsenhet som projektet gäller, av dess produktions förädlingsvärde eller av dess tjänster. Från detta kan undantag göras, om företaget förnyar sina anläggningstillgångar så att de uppnår en väsentligt högre teknisk nivå.

5 §

Investeringsstöd för utvecklingsområde kan också beviljas en sådan fastighetssammanslutning eller kommun som erbjuder lokaler för sådan företagsverksamhet som avses i denna lag. Av särskilda skäl kan stöd också beviljas ett företag enligt 4 § som hyr ut lokaler som det inte behöver för eget bruk till företag som avses i denna lag.

Den som får stöd skall i samband med uppbörden av hyran eller annat vederlag överföra stödet på det företag som är verksamt i fastigheten eller som har inlöst fastigheten eller en del av den.

6 §

Investeringsstöd för utvecklingsområde kan beviljas för anskaffning av anläggningstillgångar som behövs för företagsverksamhet eller för ändrings- eller förbättringsarbeten på dem. Investeringsstöd kan också beviljas för utgifterna under högst tre år för sådan hyrning som motsvarar anskaffning av anläggningstillgångar.

7 §

Markbeloppet för ett investeringsstöd för utvecklingsområde skall på basis av de utgifter för anskaffning av anläggningstillgångar som anses viktiga med tanke på syftet med det beviljade stödet bestämmas så att stödet utgör

högst 45 procent av dessa utgifter. Det maximibelopp och minimibelopp för investeringsstödet som skall tillämpas på varje stödområde inom utvecklingsområdet fastställs genom beslut av statsrådet med beaktande av de olika stödområdenas utvecklingsbehov.

Statsrådet kan också meddela föreskrifter om beviljande av investeringsstöd för utvecklingsområde och om maximibeloppet för detta stöd på de strukturomvandlingsområden som avses i 7 § lagen om regional utveckling samt på de skärgårdsområden som avses i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/81) och på landsbygdsområden.

8 §

Det sammanlagda maximibeloppet av investeringsstödet för utvecklingsområde och andra med detta jämförbara investeringsstöd kan vara högst 50 procent av det sammanlagda beloppet av projektets investeringar i anläggningstillgångar. Om de sammanlagda maximibelopp av investeringsstöden som skall tillämpas på varje stödområde beslutar statsrådet med beaktande av de olika stödområdenas utvecklingsbehov. Statsrådet kan också fatta beslut om de sammanlagda maximibeloppen av investeringsstöd för de områden som avses i 7 § 2 mom.

Statsrådet meddelar föreskrifter om hurdan statligt stöd som skall anses som sådant annat investeringsstöd som avses i 1 mom. samt om grunderna för hur det statliga stöd som ingår i dem beräknas.

3 kap.

Småföretagsstöd

9 §

För småföretags projekt som främjar utvecklandet av en konkurrenskraftig företagsverksamhet kan beviljas investerings- och startstöd (*småföretagsstöd*). Ett villkor för att stödet skall beviljas är att företaget anses ha tillräckliga förutsättningar för fortsatt lönsam verksamhet.

Med avvikelse från vad som stadgas i 2 § 1 och 2 mom., kan småföretagsstöd på landsbygdsområden också beviljas företag som är viktiga med tanke på tillgången på service inom området i fråga.

En sammanslutning som erbjuder småföretag lokaler samt kontors-, material- och sakkun-

nigtjänster (*företagskuvös*) kan beviljas småföretagsstöd för överföring till de småföretag som är verksamma i lokaler som sammanslutningen besitter.

Småföretagsstöd kan också beviljas en kommun eller en kommunal sammanslutning för överföring till företag i enlighet med denna lag.

10 §

Småföretagsstödet inriktas speciellt på utvecklandet av landsbygdsområden och strukturomvandlingsområden. På annat håll i landet inriktas stödet på småföretagarverksamhet som har goda tillväxtpöjligheter.

11 §

Med småföretag avses i denna lag företag med högst 50 anställda och med en årlig omsättning om högst 30 miljoner mark eller balansomslutning om högst 12 miljoner mark.

När ett företag som avses i 1 mom. ägs av ett företag som inte är ett sådant småföretag som avses i 1 mom., kan ett dylikt företags ägarandel, eller om företagen är flera, dessa företags sammanlagda ägarandel, uppgå till högst 1/4 av aktiekapitalet i ett företag i aktiebolagsform. Från detta kan undantag dock göras om ägarföretaget är ett företag som bedriver riskinvesteringsverksamhet eller om det annars av särskilda skäl är motiverat att bevilja undantag. Om det ägda företaget är ett öppet bolag eller ett kommanditbolag, vars bolagsman eller ansvariga bolagsman är ett annat företag än ett småföretag, anses det ägda företaget inte som ett småföretag.

12 §

Markbeloppet för investeringsstöd för småföretag bestäms på basis av de anskaffningsutgifter för anläggningstillgångar som anses viktiga med tanke på syftet med det beviljade stödet.

Godtagbara utgifter för småföretag som verkar i företagskuvös kan också vara utgifter för hyrning av lokaler och apparatur samt för anlåtande av kontorstjänster och sakkunniga.

13 §

Startstöd för småföretag kan beviljas på basis av totalbeloppet av de förskottsnehållning underkastade löner och de indirekta arbetskraftsutgifter som föranleds av att företagsverksamheten inleds eller utvidgas. Som indirekta arbetskraftsutgifter anses 25 procent av

de nämnda lönerna. Startstödet kan beviljas för 12 månader. Av särskilda skäl kan stöd dock beviljas för högst 24 månader.

Startstöd kan dessutom godkännas för företagarens kalkylerade löneutgifter, förutsatt att de är viktiga med tanke på att projektet skall kunna realiseras.

14 §

Statsrådet fastställer det maximi- och minimibelopp för småföretagsstöd som skall tillämpas på varje stödområde inom utvecklingsområdet. Härvid beaktas utvecklingsbehoven på de olika stödområdena.

Statsrådet kan också meddela föreskrifter om maximi- och minimibeloppen för småföretagsstödet på de strukturomvandlingsområden, landsbygdsområden och skärgårdsområden som avses i 7 § 2 mom.

4 kap.

Utvecklingsstöd för små och medelstora företag

15 §

För utvecklingsprojekt som på lång sikt förbättrar små och medelstora företags konkurrenskraft eller internationalisering kan stöd beviljas (*utvecklingsstöd*).

16 §

Med små och medelstora företag avses i denna lag företag som har högst 250 anställda och en årlig omsättning om högst 120 miljoner mark eller balansomslutning om högst 60 miljoner mark.

När ett företag som avses i 1 mom. ägs av företag som inte är sådana små eller medelstora företag som avses i 1 mom., gäller om ägarandelar vad som stadgas i 11 § 2 mom.

17 §

Utvecklingsstöd beviljas för ett utvecklingsprojekt som avgränsats enligt en plan som företaget lägger fram. Utvecklingsprojektet skall vara anseeligt med beaktande av omfattningen av företagets verksamhet. Hur anseeliga företags samprojekt är kan dock granskas utgående från projektets betydelse som helhet.

Utvecklingsstöd kan också beviljas för utredning av förutsättningarna för att grunda ett företag eller för att bedriva företagsverksamhet.

18 §

Grunden för utvecklingsstöd kan vara utgifter som i samband med ett företags planenliga projekt föranleds av att utomståendes tjänster och sakkunniga har anlitats och av maskin- och apparaturanskaffningar, råvaru- och halvfabrikatsanskaffningar, avgifter för bruks- och tillverkningsrättigheter och löne- och resekostnader samt rimliga allmänna kostnader.

Grunden för stödet kan också vara maskin- och apparaturanskaffningar till den del utgifterna för anskaffningen av dem bedöms gälla genomförandet av utvecklingsprojektet.

19 §

Markbeloppet för utvecklingsstödet bestäms utgående från de utvecklingsutgifter som anses viktiga med tanke på genomförandet av projektet, på så sätt att det uppgår till högst 50 procent av dessa utgifter. Är det fråga om företags samprojekt eller finns det annars särskilda skäl, kan stödet vara högre än detta, dock högst 75 procent av de utgifter som avses ovan. Ett utvecklingsstöd kan uppgå till högst 1 miljon mark.

Statsrådet beslutar om utvecklingsstödet maximi- och minimibelopp på utvecklingsområdet och på annat håll i landet.

20 §

Utvecklingsstöd beviljas inte, om projektet finansieras med något annat statligt understöd. Undantag får dock göras om det är motiverat att finansieringen fördelas på flera finansiärer på grund av projektets omfattning. I fråga om maximandelen av statsunderstödet eller något annat därmed jämförbart understöd tillsammans med utvecklingsstödet gäller vad som i 19 § 1 mom. stadgas om utvecklingsstödet maximandel.

5 kap.

Ansökan om och utbetalning av stöd

21 §

Ärenden som gäller stöd enligt denna lag behandlas av handels- och industriministeriet samt, på det sätt som stadgas nedan, av distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst.

I principiellt viktiga ärenden eller ärenden som gäller ansevärd belopp biträds handels- och industriministeriet av en företags-

stödsdelegation, som är ett rådgivande organ som tillsätts av statsrådet. I delegationen är utöver handels- och industriministeriet inrikesministeriet, finansministeriet och arbetsministeriet företrädde.

22 §

Stöd beviljas av handels- och industriministeriet eller av distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst. Investeringsstöd för utvecklingsområde beviljas av handels- och industriministeriet, om beloppet av de utgifter som ligger till grund för stödet överstiger 10 miljoner mark, och av distriktsbyrån i övriga fall, om inte ministeriet av särskilda skäl anser det motiverat att förbehålla sig beslutanderätten. Distriktsbyrån beviljar småföretagsstöd och utvecklingsstöd.

Om utbetalningen av stöd beslutar distriktsbyrån för handels- och industriministeriets företagstjänst, om inte ministeriet av särskilda skäl anser det motiverat att förbehålla sig beslutanderätten.

Ansökan om beviljande eller utbetalning av stödet skall tillställas distrikts- eller lokalbyrån för handels- och industriministeriets företagstjänst.

23 §

Ansökan om investeringsstöd skall göras innan anläggningstillgångarna skaffas eller de byggnads-, ändrings- eller förbättringsarbeten som skall finansieras med stödet inleds.

Ansökan om startstöd skall göras innan produktionsverksamheten inleds.

Ansökan om utvecklingsstöd skall göras innan utvecklingsprojektet inleds.

En stödansökan som har tillställts en distrikts- eller lokalbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst senare än vad som förutsätts i 1—3 mom. kan tas till behandling, om handels- och industriministeriet eller distriktsbyrån för handels- och industriministeriets företagstjänst, i fråga om stöd som det ankommer på byrån att besluta om, av särskilda skäl så beslutar.

24 §

Distriktsbyrån för handels- och industriministeriets företagstjänst betalar ut stödet i den takt som projektet framskrider på basis av närmare villkor i beslutet om beviljande av stöd och på grundval av godtagbar utredning.

Om de verkliga kostnaderna är mindre än de

beräknade kostnader som låg till grund för beviljande av stödet och det beviljade stödet överstiger den andel av de verkliga kostnaderna som nämns i beslutet, skall stödet sänkas i motsvarande grad.

25 §

Om flera än ett företag eller utöver dessa en sammanslutning som inte idkar företagsverksamhet deltar i ett projekt, kan stödet beviljas och betalas ut till ett företag eller en sammanslutning som har förbundit sig att svara för att stödet används för hela projektet.

6 kap.

Särskilda stadganden

26 §

Användningen av stöden övervakas av handels- och industriministeriet, som biträds av distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst. Ministeriet och distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst samt de som fått fullmakt av dem har rätt att granska sökandens rörelse i den omfattning som ansökan om stöd och övervakningen av hur det används kräver samt att få tillgång till handlingar och annat material som granskningen förutsätter. Stödtagaren är även i övrigt skyldig att bistå vid granskningen.

27 §

Handels- och industriministeriet samt en distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst kan foga villkor till det stöd som de beviljat förutsatt att de är nödvändiga för att förhindra verkningar som strider mot lagens syften.

28 §

Om ett annat företag än ett sådant som avses i 29 § under de fem år som följer efter utbetalningen av investeringsstöd enligt 3 eller 9 § eller inom en längre tid om högst 10 år, som av särskilda skäl separat har utsatts i samband med stödbeslutet, utan tvingande skäl inställer eller i väsentlig grad inskränker den verksamhet för vilken stödet har beviljats, skall det bestämmas att stödet måste återbetalas helt eller delvis, ifall inte annat följer av särskilda skäl.

Om anläggningstillgångar, för vilka investeringsstöd som avses i 1 mom. har beviljats och

som ägs av någon annan än en fastighetssammanslutning, överläts helt eller delvis under den tid som avses i 1 mom., eller om företaget eller en betydande del därav överläts till någon annan under nämnda tid, skall det bestämmas att stödet måste återbetalas helt eller delvis. Stödet behöver dock inte återkrävas, om det skall anses ha övergått på ett annat företag och om överföringen av stödet skall anses ändamålsenlig.

Om anläggningstillgångar som ägs av en fastighetssammanslutning och för vilka investeringsstöd för utvecklingsområde har beviljats överläts under den tid som avses i 1 mom. till något annat företag än ett sådant som kan få stöd enligt denna lag, skall investeringsstödet återbetalas inom sex månader efter överlåtelser. Sker under nämnda tid någon annan väsentlig förändring i de förhållanden som utgjort grund för beviljande av ett stöd som avses i detta moment, kan det bestämmas att stödet skall återbetalas helt eller delvis.

Det kan bestämmas att på det stöd som återkrävs skall betalas en årlig ränta som räknas från dagen för utbetalningen av stödet och motsvarar Finlands Banks gällande grundränta ökad med fyra procentenheter. Om det stöd som återkrävs inte återbetalas senast på utsatt förfallodag, skall på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta om 16 procent.

29 §

Om anläggningstillgångar som har varit föremål för investeringsstöd enligt 3 eller 9 §, och som tillhör ett sådant företag som då investeringsstödet beviljas bedöms sysselsätta andra personer utöver företagaren motsvarande högst två årsverken och vars investeringsstöd är högst 300 000 mark, säljs eller på annat sätt överläts eller annars övergår till någon annan under de fem år som följer efter det då stödet betalades ut och nya motsvarande anläggningstillgångar inte skaffas i stället, skall det bestämmas att investeringsstödet helt eller delvis skall återbetalas. Stödet behöver inte återkrävas, om försäljningen av anläggningstillgångarna har förorsakats av att företagaren har förlorat sin arbetsförmåga eller av något annat jämförbart tvingande skäl.

Om den verksamhet som har varit föremål för investeringsstöd som avses i 1 mom. upphör under den tid som nämns i samma mom., kan det bestämmas att stödet helt eller delvis skall

återbetalas, om det är motiverat av någon särskild orsak som hänför sig till användningen av stödet.

På det belopp som skall återbetalas skall en ränta enligt 28 § 4 mom. erläggas från det datum då överlåtelsen av anläggningstillgångarna skedde eller verksamheten upphörde.

30 §

Det skall bestämmas att stödet måste återbetalas helt eller delvis, om stödtagaren

1) i samband med ansökan om stöd eller utbetalning av det har lämnat oriktiga uppgifter på någon väsentlig punkt,

2) har förtigit omständigheter som i väsentlig grad skulle ha inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet,

3) har vägrat lämna uppgifter, handlingar eller annat material som behövs för utbetalningen eller övervakningen eller att i behövlig mån bistå vid granskningen, eller

4) har använt stödet för något annat ändamål än vad det har beviljats för.

På det stöd som skall återbetalas skall erläggas ränta enligt 28 § 4 mom. och dessutom kan det bestämmas att en tilläggsränta, som utgör skillnaden mellan 16 procent och nämnda ränta, skall betalas.

31 §

Om anläggningstillgångar som har varit föremål för investeringsstöd som avses i 28 eller 29 § förstörs i samband med ett skadefall under den tid som avses i dessa paragrafer, skall stödtagaren åläggas att av det försäkringsbelopp som eventuellt erhålls till handels- och industriministeriet betala en del som motsvarar stödets andel av anläggningstillgångarna vid den tidpunkt då de skaffades. Betalningsskyldigheten kan likväl högst gälla ett belopp som motsvarar stödet. Befrielse från betalningsskyldigheten kan beviljas i det fall att motsvarande nya anläggningstillgångar skaffas i stället för dem som har förstörts. De villkor som ställts för stödet gäller härvid för de nya anläggningstillgångarna.

32 §

Beslut om återbetalning av stöd fattas av handels- och industriministeriet i de fall som avses i 28 § och 30 §§ och i de fall som avses i 29 § av den distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst som har be-

viljat stödet. Till de delar som i fall som avses i 31 § föremål för skadefall är anläggningstillgångar som ägs av ett företag som avses i 29 §, fattas beslutet om återkrav av stödet av den distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst som har beviljat stödet och i övriga fall av handels- och industriministeriet.

33 §

Den som olovligen röjer vad han vid handläggningen av ärenden enligt denna lag fått veta om en sammanslutnings eller en enskilds ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet, skall för *brott mot tystnadsplikt enligt lagen om företagsstöd* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas någon annanstans.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott som nämns i 1 mom., om inte målsäganden anmält brottet till åtal.

34 §

I förvaltningsbeslut som handels- och industriministeriet eller en distriktsbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst har fattat med stöd av denna lag får ändring inte sökas, med undantag av de beslut som avses i 28—31 §§.

Beslut som avses i 28—31 §§ kan verkställas trots att besvär har anförts.

35 §

Närmare föreskrifter om beviljande av stöd meddelas genom statsrådsbeslut. Handels- och industriministeriet kan meddela distriktsbyråerna för handels- och industriministeriets företagstjänst föreskrifter som behövs för en opartisk och enhetlig behandling av de stödärenden som avses i detta moment.

7 kap.

Ikraftträdelsestadganden

36 §

Denna lag träder i kraft den 1994.

Genom denna lag upphävs

1) statsrådets beslut av den 25 februari 1988 om stödande av småföretagarverksamhet (177/88),

2) statsrådets beslut av den 9 februari 1989 om stöd för förflyttning av producenttjänsteföretag (126/89) och

3) handels- och industriministeriets beslut av den 14 februari 1989 om stöd för främjande av etablering av småföretag (145/89).

De i 1 mom. nämnda upphävda besluten tillämpas dock fortfarande på de understöd som beviljats enligt dem.

37 §

Denna lag tillämpas på stöd som efter att lagen trätt i kraft skall beviljas på en ansökan som lämnats in till distrikts- och lokalbyråerna för handels- och industriministeriets företags-tjänst innan lagen har trätt i kraft eller därefter, då grunden för dessa stöd är investerings-, produktions- eller utvecklingsverksamhet som har inletts innan lagen har trätt i kraft eller därefter.

Ett stöd, om vilket ansökan har lämnats in till en distrikts- eller lokalbyrå för handels- och industriministeriets företagstjänst innan denna lag har trätt i kraft och där det projekt som stödet gäller har inletts före ikraftträdandet, kan dock fortfarande beviljas till det belopp som stadgas i lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten, om stödet inte längre kan beviljas enligt denna lag eller om det borde beviljas till ett lägre belopp än enligt lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten.

38 §

Åtgärder som behövs för att den verksamhet som avses i denna lag skall kunna inledas när lagen träder i kraft får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 18 juni 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister Pertti Salolainen

